

Els reptes del nou centenari

Benvolguts lectors,

Després de la publicació de seixanta-quatre volums, el Consell Directiu i el Comitè de Publicacions us convida a encetar la quarta etapa de la revista *TREBALLS DE LA SOCIETAT CATALANA DE BIOLOGIA*, iniciada el 1914, que es tradueix en un canvi de format i de continguts. Aquesta «nova» revista que us presentem consta d'una primera part monogràfica dedicada a articles d'actualització de coneixements de la recerca científica —que en aquest número 65 està formada per vuit articles englobats sota el títol «Investigació i avenços en immunologia», editats per Annabel Valledor i Manuel Juan. I d'una segona part, i aquesta és la novetat en *TREBALLS*, que comprèn un nombre de textos de contingut variat, des d'articles d'alta divulgació científica —entre els quals els «flaixos de ciència», fins a textos escrits per estudiants, la recerca dels quals ha estat guardonada bé amb el Premi d'Estudiants de la SCB, bé amb el Premi Gemma Rosell i Romero—, i també altres píndoles que recullen la història de la ciència a Catalunya, i d'altres visions de la recerca en biologia i de com es difon.

La decisió d'apostar per fer una revista d'aquestes característiques ha estat en part deguda a la crisi econòmica iniciada els darrers anys de la dècada passada, que ha arribat a la SCB després del centenari. Amb els recursos reduïts a la meitat no es podien publicar les dues revistes, *TREBALLS* (actualització de coneixements) i *Omnis Cellula* (més divulgativa). La decisió va ser presa a contracor, atès que ambdues tenien molt bona acollida tant entre els científics com entre la població general amb cert coneixement de base.

El canvi de format que presentem és un gran repte, ja que, si ja és molt difícil trencar amb un model establert que ha funcionat força bé durant tots aquests anys, més ho és trencar amb dos. Tanmateix, esperem que l'oferta que us proposem us resulti atractiva. Volem advertir que aquesta proposta manté les característiques que validen la qualitat de la revista científica prèvia, que han assolit els successius vocals de publicacions, especialment Francesc Piferrer i Circuns, i gràcies al suport de la secretaria científica, ocupada per Ricard Guerrero i Moreno.

També vull afegir que tot això no hauria estat possible sense el suport del nostre president, Lluís Tort, dels altres membres del Consell Directiu i del Comitè de Publicacions i de l'equip editorial format per Cristina Junyent, Ricard Roca i Gerard Sardà.

Finalment, vull fer esment que, a part de l'edició en paper, tots els articles els trobareu penjats a la pàgina web de la SCB (<http://blogs.iec.cat/scb/>) en formats PDF i HTML perquè els pugueu llegir també a l'ordinador, tauleta o telèfon mòbil.

Bona lectura,

DOLORS VAQUÉ, vocal de Publicacions

El Consell Directiu actual de la Societat Catalana de Biologia (SCB) el conforma en bona part l'equip que ha viscut darrerament dos fets rellevants de la vida de la Societat. En primer lloc, i prou destacat, el centenari de la seva existència i els actes de la celebració; i, en segon lloc, una reflexió conjunta sobre l'esdevenidor de la Societat de Biologia i la seva missió per als propers anys.

Parlar dels reptes de la SCB per al seu segon centenari és alhora simple i complicat. Complicat perquè és difícil vaticinar quin serà el nostre entorn socioeconòmic, ambiental i àdhuc biològic del futur, i quin paper hi pot fer una societat de biologia catalana. Haurem pogut controlar el clima, i per tant les interaccions amb els ecosistemes? Haurem domesticat el microbioma i podrem regular els processos patològics? Haurem après el càncer i l'Alzheimer, allargat la vida i sabrem com mantenir-ne la qualitat a edats avançades? Serem organismes amb òrgans artificials impresos a mida, amb múltiples dispositius incorporats d'interrelació i control? I també, serem llavors nació, estat, federació, confederació i mantindrem una o més llengües?

Per l'altra banda, és simple. En tots aquests escenaris i d'altres, els biòlegs, biòmetges o com se'n digui llavors, continuaran sent peces clau per proporcionar coneixement i eines per al benestar de les persones i del planeta. La missió essencial de la SCB fa cent anys i ara continuarà sent la mateixa: el progrés del coneixement de la vida i la difusió d'aquest coneixement a la societat dins la nostra comunitat. Aquesta era i és la nostra visió i aquesta és la missió que la SCB ha de perseguir.

Fora del llarg termini, quins són els reptes més immediats? Els membres del Consell Directiu han estat capaços durant cent anys d'anar fent relleus per difondre i compartir amb la societat els avenços en biologia i medicina; i més tard també emprendre activitats de formació i educació en biologia o de debat i difusió del coneixement. Mantenir aquestes tasques ja és un repte rellevant, però sobretot ho serà el fet d'aconseguir els dos objectius principals que es proposaven en la reflexió feta pel Consell Directiu el 2013: fer créixer la SCB i intentar ser referent social dels professionals de les ciències de la vida i de la societat catalana mateixa. A això hem d'aspirar, i construir al voltant de la SCB el lloc de trobada de la societat en aquests temes, tant per al que la SCB ofereixi en termes d'assessorament, formació o difusió, com per al que la societat pot necessitar d'expertesa, avaluació o opinió autoritzada.

Per tot això la SCB està enfocant les properes passes tenint en compte que ha d'orientar la seva metodologia de treball enfocant-la sobretot cap als nostres destinataris, tenint més eines per ser a les xarxes socials, per comunicar més i millor, per incrementar el nombre de persones que troba interessant el que fem i el que diem, i que vulgui saber més i més sovint de nosaltres. Per això els canvis en el format de la nostra revista o en la nostra estratègia de comunicació. Per això també el suport a les noves iniciatives de l'Olimpiada de Biologia o el Congrés Internacional de Biologia de Catalunya.

Encertar significaria progrés per a la SCB i també per a la societat que n'és destinatària, i aquest és el nostre desig. Tot això tenint present que els membres del Consell Directiu, els coordinadors de les seccions, els organitzadors de les activitats i tots els socis ho fem, a la fi, de manera desinteressada i voluntarista. A tots ells moltes gràcies i molta sort en endavant.

LLUÍS TORT, president de la SCB 2009-2014